

LEKER OG AKTIVITETER

BARNAS MISJONSPROSJEKT
Skoleåret 2020/2021

Innhold

Tips til youtube-filmer om Indonesia:	2
Videoer for de større barna:	3
Skikk og bruk på indonesisk	4
Marker Unicefs håndvaskdag 15. oktober!	5
Lag din egen indonesiske krydderblanding.	6
Ispinnespill	7
Lag en hoppestrikk!	8
Indonesisk voksbatikk	9
Lag en flygende drage!	10
Lag din egen BM-sparebøsse	11
Klinkekulespill	12
Lek sisten!	13

Tips til youtube-filmer om Indonesia:

Flere har etterlyst BM-filmer for 1-2-åringene i barnehagen. Barnas Misjonsprosjekt lager ingen egne filmer fra denne aldersgruppen, men her kommer noen tips til aktuelle youtube-filmer som handler om Indonesia:

Jungel-skolen: en skole for foreldreløse orangutang-babyer:

<https://www.youtube.com/watch?v=CvXN9ezGpzs>

<https://www.youtube.com/watch?v=aUlicYFFhmE>

Tell til ti på indonesisk:

<https://www.youtube.com/watch?v=uuO7e4Qg8vY>

<https://www.youtube.com/watch?v=8sxscd6BFzE>

Lær de indonesiske navnene på ulike dyr:

<https://www.youtube.com/watch?v=jBJCXQfq4Qk>

Indonesisk barnesang om kroppen:

<https://www.youtube.com/watch?v=kGcp7V85sKc>

Indonesisk bursdagssang:

<https://www.youtube.com/watch?v=WtLXpfPpb-k>

Videoer for de større barna:

Kjapp og fengende innføring i indonesisk geografi, historie og kultur på 15 minutter:

<https://www.youtube.com/watch?v=FsXc3FcWi3g> (engelsk tale)

Hvordan dyrkes ris?

<https://www.youtube.com/watch?v=kxAEiHCErSA&t=56s> (engelsk tale)

Skikk og bruk på indonesisk

Indonesere er svært vennlige og høflige. Det blir regnet som svært uhøflig å vise sinne ved å rope eller kjeft. Barn blir lært opp til å vise respekt mot lærere og andre voksne. Barna hilser på voksne ved å ta dem i høyre hånd og deretter føre begge hendene mot pannen sin.

Indonesere bruker alltid høyre hånd eller begge hendene når de rekker noe mot andre. Det blir regnet som svært uhøflig å rekke eller ta imot noe med kun venstre hånd. Mange indonesere har ikke tilgang til toalettpapir, og bruker dermed venstre hånd til å tørke seg med. Venstre hånd er altså "uren". Indonesere spiser ofte med fingrene, men bruker naturlig nok bare høyre hånd til å spise med.

Aktivitet:

Lag en indonesisk matrett (se heftet med oppskrifter) og la barna spise på indonesisk vis. Sitt på matter på gulvet og spis med fingrene. Husk at det ikke er lov å bruke venstre hånd!

Marker Unicefs håndvaskdag 15. oktober!

15. oktober er den internasjonale håndvaskdagen. Håndvask med såpe er den enkleste og beste metoden vi kjenner for å forebygge sykdom, og i disse koronatider er riktig håndvask viktigere enn noen gang. Hver dag dør flere hundre barn i verden av sykdommer som kunne vært hindret dersom de hadde hatt mulighet til å vaske hendene sine med rent vann og såpe.

NLMs samarbeidspartner i Indonesia bruker den årlige håndvaskdagen til å sette fokus på håndhygiene. Et av virkemidlene er en håndvasksang som lærer barna hvordan hendene skal vaskes. Filmen finner dere her: <https://www.youtube.com/watch?v=1KK4EFIKOmw>

Lag din egen indonesiske krydderblanding.

Det er gøy og veldig enkelt å lage sitt eget indonesiske blandingskrydder. Krydderblandingene kan for eksempel selges på julemarked eller foreldrekafeer.

Her er oversikten over hva du trenger:

- 2 ss hvitløkspulver
- 2 ss ingefærpulver
- 2 ss paprikapulver
- 2 ss korianderpulver
- 1 ss løkpulver
- 1 ss spisskummen
- 2 ts gurkemeie
- 2 ts salt
- 1 ts sort pepper
- 1 ts chilipulver
- 1 ts sukker

Kilde: <http://www.spiselig.info/opskrifter/nasi-goreng-krydderblanding/>

Hell krydderet på tomme tacoglass eller små syltetøyglass. Eventuelt kan små plastposer med lynlås gjøre samme nytten. Kopier opp Barnas Misjonsprosjekt-logoen og lim på posene. Det lønner seg å handle krydder i innvandrersforretninger. Her finner du store krydderposer til en brøkdel av prisen sammenlignet med andre butikker.

Heller du et par teskjeer av krydderblanding i litt ferdigkokt ris, har du plutselig en velsmakende restemiddag.

Ispinnespill

Har du sett filmen om barnehjemsgutten Eldin? Barna på barnehjemmet hvor Eldin bor, er fattige. Alt de eier, har de liggende i hver sin lille hylle på sovesalene. Der ligger der gjerne en ekstra T-skjorte eller et klesskift, men ingen leker. Barna får heller ingen gaver til bursdag eller jul. Så da gjelder det å lage lekene selv!

En av de mest populære lekene på barnehjemmet, er å spille om ispinner.

Barna samler ispinner som andre har kastet fra seg på gaten. Pinnene blir dekorert og fargelagt, slik at det er mulig for barna å kjenne dem igjen. Spillet starter ved at to barn legger hver sin pinne foran seg på gulvet. Ved å slå håndflatene ned i gulvet nær ispinnen, kan de få pinnen til å sprette ved hjelp av lufttrykket. Barna slår annenhver gang. Den som klarer å få sin ispinne til å lande oppå motstanderens pinne, vinner begge pinnene.

Lag ditt eget ispinnespill

Det er ganske enkelt! Alt du trenger er en bunke ispinner, noen tusjer til å fargelegge dem med, og en venn å spille mot.

Ispinner kan kjøpes på hobbybutikker, eller du kan ta vare på ispinnene fra is du spiser selv. Dersom du bruker brukte ispinner, kan det være lurt å vaske dem først. Fargelegg ispinnene dine, men husk at du fort kan bli nødt til å gi dem fra deg om du taper i spillet. Lykke til!

Lag en hoppestrikk!

Indonesia er verdens nest største produsent av naturgummi. Gummien blir tappet fra gummitrær ved at plantasjearbeiderne hver dag skjærer et nytt løvtynt snitt i barken på trærne.

Den hvite melkesafta fra gummitrærne drypper ned i små beholdere som henger festet til stammen nedenfor.

Naturgummi kan brukes til mye, blant annet til å lage gummistrikk av. Og hoppestrikk av gummi er en populær aktivitet blant barna i Indonesia. Hoppestrikkene brukes både som hoppetau og hoppestrikk der to "står" og tredjemann hopper. Hoppestrikkene lager barna selv ved å koble mange små gummistrikker til et langt tau. Når man kobler tauet slik at strikken ligger firdobbelt, får man et solid og fleksibelt tau! Kanskje dere har lyst til å prøve selv? Om du tar tærne til hjelp, er det lett å knyte ditt egen tau. Se instruksjonsvideo ved å følge lenken her:

<https://www.youtube.com/watch?v=dHPrZG1Mxml>

Indonesisk voksbatikk

Indonesisk voksbatikk må for all del ikke forveksles med de slitte T-skjortene vi knytte sammen med gummistrikk og puttet i fargebad på nittitallet!

Voksbatikk er en måte å dekorere tekstiler på. Indonesisk voksbatikk er en eldgammel kunsthåndverkstradisjon som opprinnelig kommer fra den indonesiske øya Java, men som gjennom tidene er blitt alminnelig i flere andre land. Ved hjelp av flytende voks, tegner man sirlige mønstre på tekstilene før man legger dem i fargebad. Mønstrene er gjerne svært kompliserte og detaljrike. Voksen hindrer tekstilene i å ta opp fargestoffet, og dermed blir tøyet bare farget der det ikke er voks. Etter fargingen fjernes voksen ved hjelp av kokende vann. Dersom man ønsker flere farger, kan man gjenta voksleggingen og fargingen.

Tradisjonelt bruker man spesielle redskaper for å påføre tynne streker av smeltet voks. Men ferdige tuber med flytende batikkvoks kan også kjøpes på hobbyforretninger, for eksempel her:

<https://www.sloyd-detajler.no/sortiment/tegning-maling/maling/tekstilmaling/flytende-batikkvoks-1066>

Eva Mathea og Tobias med klær i tradisjonelle batikkmønstre

Alternativt kan man bruke vanlig papirlim som erstatning for voks. Her finner du en enkel og barnevennlig fremgangsmåte: <https://www.firstpalette.com/craft/glue-batik.html>

Her finner du en kort demonstrasjonsvideo for tradisjonell batikteknikk (denne videoen er fra Mumbai, India): <https://no.pinterest.com/pin/94786767144405998/>

I dag produseres mye av tøyet med batikkmønstre maskinelt på fabrikker.

Lag en flygende drage!

Drageflyging er en eldgammel indonesisk aktivitet, og hvert år holdes det flere store internasjonale dragefestivaler i Indonesia. I hovedstaden Jakarta finner du også et eget dragemuseum.

I tillegg til å være en gøy aktivitet for barn og voksne, har drageflyging en nyttig funksjon: Barn leker ofte med drager i nærheten av rismarker for å holde sultne fugler unna risplantene!

På øya Bali har dragene også en religiøs betydning for hinduister som ser på drageflyging som en måte å ærer gudene på.

De indonesiske dragene kan være flere meter lange og svært forseggjorte. Men det går også an å lage sin egen enkle drage av tynne pinner og en plastpose: <https://gluesticksgumdrops.com/kite-craft-kids/>

Det indonesiske ordet for drage er layang-layang.

Her finner du en indonesisk barnesang om hvordan du lager din egen flygende drage:

https://www.youtube.com/watch?v=eayh_8dfJDw

Lag din egen BM-sparebøsse

Lea Marie bor i Indonesia sammen med storesøstrene og foreldrene sine som er misjonærer. Hun har laget sin egen sparebøsse av en boks og et pappkrus. Kanskje kan dere gjøre det samme? Og kanskje kan dere bruke bøsken til å samle inn penger til Barnas Misjonsprosjekt? Her kommer fremgangsmåten:

Du trenger:

En boks eller pappeske i passelig størrelse.

Noe å dekorere pappesken med. For eksempel bilder fra Barnas Misjonsprosjekt

Limstift

Et pappkrus

Litt ekstra papp

Saks

Slik gjør du:

Dekorér esken slik du ønsker. Bruk for eksempel logoen til Barnas Misjonsprosjekt og andre bilder fra prosjektet.

Skjær en spalte i toppen av esken.

Bruk et glass eller en liten kopp som mal for å tegne en sirkel midt på undersiden av esken. Pass på at sirkelen blir mindre enn toppen av pappkruset. Klipp ut sirkelen.

Plasser pappkruset som "propp" for å tette igjen åpningen på undersiden av esken. Klipp gjerne av øverste del av pappkruset. Lim proppen på et rundt pappstykke, slik at proppen tetter skikkelig.

Klinkekulespill

Det indonesiske ordet for klinkekule er “kelereng”. Å spille med klinkekuler er en favorittaktivitet blant mange indonesiske gutter. Det finnes mange ulike former for spill, men dette er en enkel variant som er lett å lære:

- Tegn en sirkel på bakken. Hver av spillerne legger en av sine klinkekuler i sirkelen.
- Deretter slipper hver av spillerne en klinkekule på et valgfritt sted et stykke fra sirkelen. Disse klinkekulene kalles “angreps-klinkekuler”. Den som plasserer sin angrepsklinkekule lengst fra sirkelen, får spille først.
- Spilleren knipser så angrepsklinkekulen sin mot sirkelen for å slå ut klinkekulene inni. Spilleren får beholde alle klinkekulene som blir slått ut av sirkelen.
- Dersom spilleren klarer å knipse en av motstandernes klinkekuler ut av ringen, kan spilleren fortsette turen sin ved å knipse med en av motstandernes angrepsklinkekule.
- Dersom spilleren bommer, er det neste spillers tur.

Her finner du en liten video om barn som spiller ulike klinkekulespill og andre tradisjonelle indonesiske barneleker: <https://www.youtube.com/watch?v=PXTlahf0VYE>

Lek sisten!

«Sisten» eller «stiv heks» er like populært blant barn i Indonesia som her i Norge. Den som blir tatt, må stå helt stille til noen kommer og befrir ham ved å klappe ham på skulderen og rope “lari!” Lari betyr “løp” på indonesisk.